

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.12, april 2018

Indledningen er redigeret af Klaus Nielsen og Henrik Yde

Tilsyn ved ph.d. Lone Kølle Martinsen

Denne pdf er en læseversion af værkets indledning. Værket findes digitalt med punktkommentarer, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

Indledning til

Ved Bernhard Ingemanns og Lucie Mandix's Sølvbryllup 30te Juli 1847

ved Kim Steen Ravn

Indhold

1 Anledning

2 “Ved den blanke Sö i Bögeskygge”

3 Melodien

4 Anvendt litteratur

1 Anledning

Sangen til Bernhard og Lucie Ingemanns sølvbryllup blev sunget om morgenen på selve bryllupsdagen foran brudeparrets bopæl i Sorø. Det fortæller Ingemann i et brev til Grundtvig dateret 31. juli 1847. Han beklager samtidig, at Grundtvig ikke var til stede på selve dagen, skønt “en Fugl havde foresunget os, om den Dag at se dig her Ansigt til Ansigt” (Grundtvig og Ingemann 1882, s. 299). Skønt Grundtvig ikke til var stede på selve dagen, var han alligevel repræsenteret gennem sin sang: “at du aandelig og kjærlig var til Stede blandt os, hørte vi allerede i den stille, herlige Sommermorgen, da din lige saa poetisk dejlige som inderlige Sølvbryllupssang tonede ud over Søen fra Vejen ved vor Have” (s. 299).

Hjerteligheden var gensidig. Fire år tidligere i september 1843 havde Ingemann fremført en sang, han selv havde skrevet, ved Grundtvigs sølvbryllupsfest (Grundtvig og Ingemann 1882, s. LI). Sangen havde titlen *Sølvbryllupssang til N. F. S. Grundtvig og Elise Grundtvig fød Blicher, September 1843* og første linje lyder: “Der boer en sjælden Fugl i Danmarks Have” (Nielsen 2006, s. 121).

2 “Ved den blanke Sö i Bögeskygge”

Grundtvigs sang består af fem strofer a otte vers med krydsrim. Sangen kan inddeles i tre dele: strofe et og to, der beskriver de første 25 år af ægteskabet, strofe tre, der henvender sig direkte til brudeparret, og strofe fire og fem, der peger frem mod de næste 25 år.

I de to første strofer beskrives sølvbrudeparret i en harmonisk og kontrastfri natur. Tiden er tilsyneladende gået i stå. Sommerdagen repræsenterer både sølvbrylluppets faktiske dato, den 30. juli, og er en metafor for de 25 år, parret har været gift. I overgangen mellem strofe et og to ophæves forskellen mellem varigheden af en enkelt dag og de 25 år, der er gået: “Thi paa denne Bögeholm i Norden / Varer Dagen femogtyve Aar. // Ja, saalænge vared Sommerdagen” (strofe 1, vers 7-8 og strofe 2, vers 1). Det er i denne idyl brudeparret hver morgen binder “sig en Brudekrands” (strofe 2, vers 8), dvs. den krans som en brud bærer oven på brudesløret på selve bryllupsdagen.

I strofe tre taler sangen direkte til brudeparret: “Hil da Eder” (vers 1). Grundtvig henvender sig til Bernhard som digter og Lucie som hans hyrdinde eller muse. Hun fungerer dog ikke blot som en muse for digteren. Det lader sig nemlig ikke afgøre, om de efterfølgende syv vers i strofen er en beskrivelse af hende eller dem begge, siden de begge er objekt for “Eder” (vers 1).

I strofe fire og fem bliver dagen til aften eller nat: “Sommer-Kvælden nu paa Sløret væver” (strofe 4, vers 1). Hvor dagen i de første to strofer var en metafor for brudeparrets ungdom og de første 25 år sammen, fungerer aftenen eller natten som en metafor for deres alderdom og det med ønsket om, at de næste 25 år må blive som de første: “Lign kun du i Længde Sommerdagen” (strofe 5, vers 3). I strofe fem gentager Grundtvig billedet med brudekransen fra strofe to, og lader den nu pege frem mod alderdommens idyl: “Lign i Yndighed det stille Soer! / Brudekrands af immerfriske Blommer / [...] Duft nu södt i femogtyve Aar!” (vers 5-6, 8).

3 Melodien

Melodien er skrevet af den svenske komponist Otto Lindblad i 1839. Den blev oprindeligt skrevet til Herman Säterbergs digt “Längtan till landet”, som indgår i digtsamlingen *Jägarens hvila* fra 1838. “Längtan till landet” er bedre kendt under digtets første linje, der lyder “Vintern rasat ut bland våra fjällar”. Sangen synges traditionelt i forbindelse med Valborgsaften, aftenen før 1. maj.

4 Anvendt litteratur

- Grundtvig, N.F.S. & B.S. Ingemann (1882) *Grundtvig og Ingemann. Brevvexling 1821-1859*, udg. af Svend Grundtvig. København.
- Ingemann, B.S. (1843) *Sölvbryllupssang til N. F. S. Grundtvig og Elise Grundtvig fød Blicher, September 1843*. København.

- Nielsen, Kristian (2006) *Bibliografi over B.S. Ingemanns Forfatterskab*. Århus.
- Säterberg, Herman (1838) "Längtan till landet" i *Jägarens hvila*, s. 12-14. Stockholm.